

steren gjør her i Kjøbenhavn, er saa hurtigt som muligt at faae enhver Soldat, som duer noget, over til Kjøbenhavn. Thi der er ganske vist lovet os Tyder og Tynboer Noget, som den ærede Minister kalder en Landstorm, men naar man kommer til at se efter, hvem der skal ind i denne Landstorm, frygter jeg for, at det bliver ikke ret Mange. Thi naar jeg læser, hvad der staar, ser jeg ikke rettere end, at det næsten staar i enhver Herredsfogeds Magt at lade Alle blive hjemme. Der staar nemlig, at de, som der trænges til for Almenvellet, kunne faae Lov til at blive hjemme, og jeg gad næsten spørge om, hvor Mange der saa bliver tilbage til Landstormen. Derfor synes det mig, at jeg næsten ikke veed, hvad vi skulle kalde denne Landstorm, og jeg kan ikke se, at denne Landstorm kan komme til at due undtagen i de Tilfælde, hvor vi selv oprette Landstormen, hvor vi selv se, at nu er Stillingen saa fortoivlet, at vi maa reise Landstormen. Det er den eneste Mulighed, jeg kan se for, at denne Landstorm kan komme til at faae nogen Betydning. Men saa behøver man ikke at have den her i Lovforslaget, thi saa kommer den af sig selv (Værenken: Det røde Baand!). Det røde Baand bliver der jagt; det bryder jeg mig ikke saa synderlig om, man finder nok paa en Ting, hvorpaa man kan kjende hverandre. Thi jeg forudsætter, at det ikke vil komme til at gaa, som det gik i Krigen 1848, at man vil komme til at kæmpe mod Friskarere; vi ville nok komme til at kæmpe mod regulære Tropper. Jeg kan som Følge af Alt dette ikke faae Andet ud deraf end, at Stillingen er meget mistroende. Dernæst forekommer det mig ogsaa, at det er en høist forunderlig Stilling, vi her ere satte i, idet vi forhandle om et Forslag, som indeholder et andet Forslag, hvilket vi ikke faae at se. Det Forslag, her ligger for, indeholder et nyt Forslag til en Hærordning, som er bygget paa, at der skal komme en Fæstning, men hvorledes denne Fæstning skal være, ser man ikke. Man har Fæstningsartillerister her i Forslaget, og man har forskellige Bestemmelser, om hvilke jeg ikke kan se rettere end, at de ere ordnede fuldstændig, som om man havde Fæstninger. Om Saadant ikke indeholdes saa stærkt i selve Lovforslaget, indeholdes det saameget mere i Motiverne. Jeg indrømmer selvfølgelig, at det staar Thiaget frit for at forandre Forslaget, som det vil, og udelade af Forslaget, hvad det finder smager for meget af Fæstninger; men noget Forunderligt er der alligevel i, at man i alt Fald — det tror jeg heller ikke den ærede Minister vil benegte — faaer det Indtryk ved at læse Motiverne, at Forslaget er udarbejdet med det Formaal for Die, at der kommer Fæstninger bagester. Det kan ikke negtes, og det forekommer mig i høi Grad forunderligt. Jeg skal ikke indlade mig paa Enkeltheder i selve Forslaget, thi jeg nok kunde ønske at udtale mig om saadanne. Jeg skal kun sige, at jeg er enig

med det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Bust) i, at det synes i høi Grad forunderligt, at man vil søge igen at indføre Jæneeden. Jeg veed ikke, hvorfor man vil have den indført paany; man maa vel nemlig gaa ud fra, forekommer det mig, som Grund for at indføre Jæneeden, at man vil kunne sikre sig, at Folk kæmpe bedre under Jænerne, naar de have forpligtet sig dertil ved Ed. Det, tror jeg nu, er en stor Bildfærelse. Er man først kommen saa vidt, at man skal faae Folk til at kæmpe som tappre Soldater ved Hjælp af Ed, tror jeg, man kommer til at sande det gamle Ord: Man kommer ikke langt med de Hunde, man skal slæbe i Skoven. Jeg er temmelig vis paa, at man behøver ikke Jæneeden; man kan nemlig være overbevist om, at hver Mand, der søler for sit Fædreland og sin Pligt, nok vil vide at møde, naar Fædrelandet kalder. Enhver, der har været med i 1848, 49 og 50, da man havde Jæneeden, vil godt kunne fortælle om, hvorledes man kunde træffe Folk under Stenklipper og saadanne Steder, uagtet de havde aflagt Ed. Den Slags Folk bliver man aldrig fri for, enten man har Eden eller ikke; men saa bliver det ogsaa, som det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Bust) sagde, en Legen med Ed, som det forekommer mig, at man saa vidt mulig skulde undgaa. Med disse Bemærkninger skal jeg slutte.

Berg: Det meget ærede Thing var saa venlig i Fredags at høre en lang Udvikling af mig angaaende det foreliggende Lovforslag. Det havde været mit Ønske at kunne staaane Thiaget for yderligere Udtalelser fra min Side ved denne 1ste Behandling af Hærløven, og jeg anlagde ogsaa af den Grund mine Udtalelser saaledes, at jeg med Forsæt søgte at undgaa at faare til nogen Side ved Udtalelser, jeg fremsatte, baade med Hensyn til Indhold og Form. Dette Foredrag blev der imidlertid skænket særlig Opmærksomhed fra to ærede Medlemmers Side Dagen efter, nemlig de ærede Medlemmer for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bjessen) og Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti). Baade Indhold og Form og Tonearten af disse ærede Medlemmers Angreb paa mig og mine Udtalelser vil — det haaber jeg, det ærede Thing vil forstaa — nødvendiggjøre et Tilsvær fra min Side. Jeg udsatte det igaar, idet jeg haabede, at de ærede Medlemmer skulde være tilstede idag; jeg ønskede, at de skulde høre, hvad jeg havde at sige. Da de nu imidlertid hellerikke ere tilstede idag, og det formentlig lakker ad Enden med 1ste Behandling, tillader jeg mig dog at sige et Par Ord til disse ærede Talere. Jeg kunde have ønsket at svare paa adskillige andre Bemærkninger inod mig, men skal indstrænke mig til, hvad de to nævnte ærede Medlemmer yttrede. Disse to ærede Medlemmer have tidligere ikke været saa